

DRUŽINSKI PRIJATELJ

peučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.
Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijatelj“ v Rojanu pri Trstu, števil. 3.
Poštno-hranilničnega računa števil. 864.139.

Na tretji katoliški shod v Ljubljano!

Tržaški katoliški Slovence!

Ne pozabite, da je Vaša dolžnost vdeležiti se, če le možno, III. katoliškega shoda, ki bo letos koncem avgusta v Ljubljani. Vrli Kranjci nas pričakujejo v velikem številu. Vsaj en poseben vlak se nas lahko nabere. Pojdimo ne le duhovniki, ampak tudi dijaki, učitelji, delavci, rokodelci, kmetje. Vsi na katoliški shod, da se pomenimo, kako delati v bodoče na katoliški podlagi v blagor slovenske domovine! Glavno zborovanje bo na nedeljo.

SOSEDOVA MARIJEČICA.

(Ljudska povest. — Spisal Starogorski.)

(Dalje.)

IV.

Večer je bil hladen in mračen, kakor duša obupanepa človeka. Petkov Tone, ki se ga je napil, kakor že dolgo ne, se je oblastno gugal domov.

„Ej“, momljal je sam seboj, dobrota božja, da sem ga pa zopet zastonj!“

Pot se vije skozi log. Radi Ščavnice so ljudje pot nasipali in tako vzdignili, da je bila

podobna nekakim jezom. Zato se je pravilo tudi tej poti „jezovi“. Po jezovih iti, je moral biti človek kolikor toliko trden v glavi, ne pa kakor Tone. Radi tega je vedno zašel v jarek, ki je bil na vsaki strani jeza.

„Nič ne de, pa bóm šel tod“, je djal in razblinil čeljusti. „Sai je to tudi božje.“

Tudi tukaj ga ni trpelo, ampak je silil vedno v stran v gozd, dokler se ni prevrnil v grm. Poskušal je vstati, pa ni šlo.

Nu, pa si počij malo, Tone. Ne bo škodovalo“, si je jel prigovarjati.

Tako je ostal ter zaspal.

Za kako uro pozneje se je ne daleč od tega grma vstavila človeška postava. Bil je cigan. Oziral se je okrog in mencial roke.

„Pasja noč! Kje le hodi tako dolgo?“

Tone, kojega je tudi zeblo, da ni mogel spati, je napenjal oči in ušesa.

„Koga pa čaka?“ si je mislil. „Vsekako sem radoveden!“

Kmalu je zvedel. Po poti je prihajal nekdo zavit v dolgo suknjo in se oziral sem in tja. Postal je nekoliko in zakašljajal.

„Le bližje“, je djal cigan.

„Že tukaj, Arniša?“ odvrne prišlec.

„Kakor vidiš, dragi Ribnikar, ali kakor si se nekdaj imenoval Roko, hehe. Moji so že odšli pred poldrugo uro. Jaz sem pa ostal, saj veš čemu?“

„Ne govori tako glasno in ne imenuj tega imena! Jaz sem za te le Roko in nobeden drugi.“

„Nú, nú, kaj mi mar, si-li Ribnikar ali Roko, glavna stvar je zame denar“, meni kljubovalno cigan. „Sicer pa nisem prišel, da te dražim. Si prinesel?“ de po kratkem molku cigan in ga oprezno pogleda.

«Arniša, zakaj me mučiš?», de z žalostnim glasom Roko.

«Mučim? — Saj vendar sem prepovedal svojim ljudem, naj te ne nadlegujejo. Dal sem ti skrivaj obvestilo, kje se snideva? Ali me nočeš več poznati, svojega nekdanjega dobrotnika in prijatelja? Obljubil si mi takrat, ko sva napravila ono malenkost — saj se spominjaš trgovca z žitom — da ti bom vedno dobro došel?!»

Roko je vzdihnil, cigan se mu je pa rogal.

„Šel si iz tistega kraja, prokleta daleč si šel. Dolgo te nisem mogel najti! Našel sem te vendarle! Kako sem vesel in ti nisi? Glej, revež si bil, mešetar, jaz sem imel družbo, kakor sedaj. Ti bi bil rad bogat, pa nisi imel nič. In cigan Arniša ti je pomagal, a zase ni vzel ničesar.

Odpravil ti je onega trgovca, ki je poročil tvojo bogato nevesto — haha — ki pa te ni marala in denar pustil tebi.»

«Saj si se ti maščeval zase?»

«Maščeval sebe, za brata sem se osvetil. Pa da bi mrliča ropal, kakor ti, tega cigan Arniša ne dela. Kdo ve, kdaj bi jaz osvetil svojega brata, kateremu je trgovec poslal svinčenko v glavo, ako bi me ti ne pregovoril. Pri tem si mi obljubil del v dveh obrokih — haha, zelo milostljivo.»

Smeh ciganov je bil oduren.

«In žena njegova, za katero si lazil ti. Kaj bom pravil. Veš sam, da je odpotovala iz tega sveta. Takrat je imela dete, deklico. Ti si djal naj vjamemo še njo in sebe.... Ampak cigan Arniša ne kolje otrok, kakor mesar teleta. Vzeli smo jo, bila bi izborna ciganka, a kaj, ko bi me skoraj vlovili z družbo vred. Moral sem naglo zginiti, otrok mi je pa prešel. Znabiti se srečata kdaj. Škoda, da te ne bo spoznala, imela bi vsaj veselje.»

Cigan se je neprestano rogal. Roko je bil razdražen in vedno je imel nekaj opraviti v žepu.

«In ti prijatelj, povej še ti svoje dogodke? — Nú, nisem radoveden, ker me zebe. Ti si odšel ni res, in se nastanil tu. Oženil si se. Vidiš tudi to vem. Žena ti je vmrla, sin pa postal tak, kakor je oče. Fant se zelo razume z mojo. Hm, ko bi ne bil tvoj sin, bi mu posvetil, tako pa sem ji pustil zabavo. Kaj ne prijatelj? Lahko bi jo vzel za ženo. Ti bi dovolil kaj, prijatelj? Tukaj ti dobro gre. Vrana je imel par tisoč.

„Drži vendar svoj jezik», se razjezi Roko. «Vsak list ima svoja ušesa.»

«Naj ima! Čemu se ježiš? Ali se bojiš? Jaz nič! Mene veseli, da sem našel svojega nekdanjega prijatelja. Le one punice je bilo škoda, da so nam jo zmuznili. Bila bi izborna ciganka. — Ravno sem se domislil. Povej mi, kdo pa je oni berač, ali kaj je, v oguljeni suknji in z le-

seno pipo. Tega sem videl večkrat, ko je lazil krog šotorov in dvigal dežnik.»

«Bedak je! Pa ni baje od tod doma. Jaz sem ga že tu našel.»

Cigan je mencial roke in stopal sem in tje.

«Koga? Praviš, da ni od tod?»

«Ne.»

«Veš, meni se dozdeva nekako znan. Seve malo lepši je bil v obrazu, kakor je sedaj, a poteze so še iste. Prav tak človek nam je otel deklico. Dal sem mu sicer po glavi, pa imel je trdo in je všel. Ni nobenega dekleta tukaj?»

«Nobenega, da bi vedel. Vsaka ima še svoje stariše.

«Nú, ne rečem, da bi bil ta, meni se je tako zdelo. — Mislim, da sva se nagovorila. Nimam mnogo časa in zebe me tudi. Daj, kar mi imaš dati.»

«Arniša dal bi ti, a sedaj nimam. Saj ne rabiš. Pridi drugikrat, pa ti dam vse!»

„Kaj, vzkipi cigan. Misliš, da sem čakal zastonj na tebe? Hočeš, da te naznanim? Kar si obljubil dati, to daj, ali pa si že jutri zaprt!“

Roko seže v žep.

Imam, pa ne mnogo. Nevem če boš zadovoljen s tem.“

Cigan je skočil v stran, kakor veverica in strel je šel mimo.

«Ha, pasji človek», je zaškripal cigan in ga zgrabil za vrat. «Cigana hočeš? Nisem prišel danes na svet, prijatelj! Ti, dušica, s tvojo krog-ljo res nisem zadovoljen! Drugič boljše meri!»

Roko se je zvijal v koščeni rokavi ciganovih in ga ječe prosil, naj ga spusti.

„Pes, nož bi ti porinil med rebra, da bi pomnil, kedaj si napadel dobrotnika. Pa Arniša ni takov, kakor ti. Daj mi moj delež, pa te spustim.“

Roko je segel drugič v žep in mu dal nekaj v robec zavitega.

Cigan je skrbno otipal in ga spustil.

„Vidiš vsega tega bi ne trebalo, ako bi takoj dal. Ko te zopet obiščem, pa še oni del Ampak s krog-ljo ne poskušaj več, ker pri moji veri, drugikrat se ne zviješ na enak način.“

Cigan se je obrnil in odbežal dalje v gozd. Težkih, negotovih korakov se je vrnil Ribnikar.

Komaj so se zgubili koraki, je vstal tudi Petkov Tone. Klepetal je z zobmi. Zgrabil se je za glavo in zastokal.

„Jezus, Marija....!“

V.

Minil je ves teden, a Petkovega Toneta ni bilo videti nikjer. Le bližnji sosedi so vedeli, da

mu ni dobro. Prehladil se je in ne more iz hiše. Prehudo sicer ni bilo, vendar ni šel nikamor, nego pridno delal grablje. Tu in tam je spustil kletvico in nehote jezno stisnil pesti ali pa silneje zabil klin. V njegovih možganih je bil pravi vulkan. Podoba za podobo so mu vstajale.

Petkov Tone ni bilo njegovo pravo ime, temveč pridjano, ker ljudje niso vedeli, kako naj ga kličejo. Ko je bival še v rojstnem kraju, daleč onkraj Mure, na takoimenovanem «Prekmurskem» je nosil drugo, rodbinsko ime. Tudi sicer je bil drug človek. Imel je sestro, bogato in vzorno. Ni bila posebno lepa, ampak prijazna in prikupljivega vedenja. Njuno premoženje je štelo več tisoč v gotovini in po smrti roditeljev sta gospodarila skupno na posestvu. Tone je imel prijatelja, trgovca z žitom, dobrega in podjetnega človeka. Ta se je zaljubil v njegovo sestro Marjetico in ona mu je istotako vračala ljubav. Tone je z veseljem privolil v prošnjo trgovca Vrane, da mu bo družica v življenju. Vedel je, da bo srečna. On pa, ki je ljubil svojo sestro, naj bi delal ovire? Nikakor ne! S polno dušo je dal bratski blagoslov. A Bog, ki edini pozna usodo človeka, on edini je vedel, da mesto blagostanja in sreče pride le nesreča in obup.

Bil je tudi neki mešetar trgovca Vrane, slab človek. Roko mu je bilo ime. Tudi ta se je nekako zaljubil v premožno Marjetico. Ne bi je vzela iz ljubezni, ker ta človek sploh ni vedel, kaj je ljubezen, ampak za denar. Ker pa je videl da Marjetica ne mara zanj, temveč je dala roko trgovcu, njegovemu gospodarju, ga je peklo in ljubosumnost ga je grizla kakor kača. Potuhnjeno je čestital pri poroki in istočasno igral ulogo Iškarijota. Brezbožen človek... Kaj mu je bilo mar, če spravi v nesrečo celo rodbino, kaj mu je bil mar glas vesti... Le maščevanje je bila njegova želja in gorje človeku, ki se vda enaki strasti.

Dve leti sta bila Marjetica in trgovec srečna. Po hiši je tekalo detece ljubko in srčkano, mala Marjetica in klicalo, „mama, ata!“ Srečni oče jo je negoval, mati se topila radosti. Sklepala sta, da mora Marjetica imeti odgojo, ki jo bo storila enako srečno, kakor sta ona srečna..

Ujec Tone, ki je bil družabnik trgovčevega podjetja, se je z njima radoval njune sreče. In In če je ujec Tone prišel domov, mu je priletela nasproti mala Marjetica ter ga potegnila za rokav klicaje:

Ujec, si prinesel bonbone... si prinesel?“

Dete ni mirovalo prej, dokler ni posegel v žep in dal. Pa je tudi prinesel vsakikrat, saj je vedel, da ne bo sicer miru.

Tone je ponehal z delom, si zakril obraz in grenko vzdihnil.

„Bog, nebeški Bog! In vse to si vničil, podrl, ter pahnil vse v obup?! Res, tvoji sklepi so čudni in ti sam veš, zakaj delaš tako!“

Mislil je dalje.

Nekdaj ni bil takov, kakor je sedaj. Priljubljen povsod. A zlobna roka mu je zadala udarec, mu prebila glavo, da je moral ležati več kot pol leta. In ko ie vstal je čutil, da mu je spomin nekako potemnel.

Dve leti mirnega zakona. Zakaj samo dve leti? V tretjem letu se je po „prekmurskem“ vlačila tolpa ciganov in nadlegovala ljudi. V samotnih gozdih je bil celo posamezen človek napaden. Trgovec Vrana je potoval sam po velikem gozdu. Oprezno je šel, ker je vedel, da ni varno.

Približa se mu človek, očevidno cigan in ga prosi miloščine. Da se ga reši, mu da. A človek ni bil s tem zadovoljen. Postal je vsiljiv. Trgovec mu je zagrozil z orožjem, če se ne pobere, nakar se je cigan res umaknil. A ne dolgo je prišel zopet s tovarišem. Trgovec je videl, da ga hočeta napasti.

Potegnil je samokres. V tem je skočil jeden k njemu, a trgovec je še pravočasno odskočil in sprožil. Napadovalec je padel, drugi pa odbežal.

Minulo je menda kaka dva, tri dni. Cigani so odšli. Četrty dan so pa našli trgovca Vrano umorjenega. Pobrano mu je bilo vse, kar je imel seboj. In tega ni bilo malo, ker se je vračal domov s kupčije.

Zopet je Tone zakril obraz in skozi prste so kapale solze.

Marjetica je omedlela, ko je zvedela o hudodelstvu. Ko se je zopet zavedla, je videl Tone z grozo, da je zblaznela. Uboga žena. Tako jo je zadela nesreča. On edini se je držal trezno in preiskoval. Pa, kje je dete, dete? Nikdo ni znal zanj, nikdo ga ni videl. Dete je zginilo.

Bilo je jasno, da se je zgodil ne le rop, ampak maščevanje. Sumnja je padla seve na cigane. Ker pa ni bilo nikjer mešetarja Roka, da bi vsaj nekoliko popolnil položaj, ni nikdo dvomil, da je storil to on, ali sam, ali v družbi ciganov.

Tonetu ni bilo obstati doma. Marjetico so odpravili, v zavod za blazne. Prodal je posestvo, naložil v hranilnico, drugo dal v zavod, naj ne odrečejo sestri ničesar, da se ji ne bo godilo slabo. Nekaj si je pridržal sam. Podal se je za cigani. Hotel je zvedeti za otroka. Sicer jih je iskala tudi roka pravice, a on je vzel delo v svoje roke. Našel jih je v vasi Sitarovci, daleč

čez mejo zločina. Videl je tudi dete. Razločevala se jih od drugih otrok po beli polti. Prikradel se je blizu šotorov, pograbil dete, ki se je igralo z drugimi in bežal.

Kaj nai stori drugega. Boljše bi bilo, da bi je takoj naznanil, pa prevzet od hrepenjenja in bojazni za otrokom ni mislil na to.

Nekaj ciganov se spusti za njim. Ljudje videči nenavaden lov, so se zbirali v gruče in cigani so sprevideli, da položaj ni varen, ter so se rajši pripravljali na odhod.

Tone je bežal z detetom naprej kraj potoka Turije. V tem plane iz nekega grma, kojih je polno tam okrog, cigan, dolg in koščen, ter mahne s grčo po glavi bežečega. Temu se stemni in pade. Cigan ni imel več časa vzeti otroka, ker so pritekli ljudje in iz bližnjega ulina je na krik pribežal mlinar in neka žena.

Ta je vzela jokajoče dete in ga vtešila, dočim so ostali spravili pobitega v mlin.

Ljudje so se še le sedaj domislili, da treba prijeti to druhal. A cigani so že zginili.

Ko je prišel Tone k zavesti, je povedal, kar se je zgodilo. Spravili so ga v neko hišo. Ker pa je zgubljal zavest, so ga prenesli v bolnišnico. Zdravniki so našli, da je lobanja prebita in da bo dolgo trajalo, da ozdravi, ako sploh ne podleže. Marjetico je vzela ona žena za svojo hčer. Po Tonetovi izpovedi je sprevidela, da je dobrih a nesrečnih starišev, ne pa ciganski otrok. Pozneje je odšla iz Sitarovec in kupila malo posestvo v Bolehnetih za denarje, katere je pustil Tone v oskrbo otroka.

Ljudje so mislili, da je njeno dete in njej je bilo prav. Kaj briga ljudi preteklost sirote in če bi vedeli, bogve, ako bi se kdo ne rogal kdaj Marietici in jo zbadal s ciganko. Ljudje so hudobni.

Tone je okreval. Hodil je nekaj časa po svetu, kdor ga je videl, ga je imel za bedaka. Tako se je navadil tega imena, da se je včasih delal v resnici bedastega. Prišel je v ta kraj ob Ščavnici in ostal. Imeli so prazno zapuščeno hišo. To so mu dali za stanovanje. On si jo je malce olepšal in tako imel svoj dom, dokler se bo vaščanom ljubilo. Zakaj je ostal ravno tukaj, ni vedel sam, vendar ga je nekaj vezalo, da ni mogel oditi. Če je videl Marjetico, kako je šla v šolo, mu je bilo tesno pri srcu, sam ni vedel čemu, tako tesno, da je večkrat zaplakal.

Ako ga je videla Marjetica, ko so šli iz šole, iti z dežnikom pod pazduho in s pipo v ustih, ga je radovedno ogledovala. Njene tovarišice so ga zasmehovale. On jih je grajal, Marjetico pohvalil. To jo je veselilo. Večkrat mu je dala ves svoj kruh, ako ga je srečala v šolo

grede. Takrat se ji je široko nasmejalo. Ubogo dete, ubogi Tone, ko bi vedela, kako sorodstvo vaju veže.

Ljudje so se privadili Petkovega Toneta. Znal je v raznih boleznih pri živini uspešno pomagati in to mu je bilo v pomoč, da je lepo shajal z ljudmi. Tudi delavec je bil dober, če le ni bil preveč pijan. Prišli so slučajni, da je hipoma vrgel delo iz rok, šel v stran, sedel in in podprl z roko glavo ter se zamislil. Mnogokrat so mu videli kapati solze iz pod prstov.

Ogibal se je le ene hiše. In ta je bila Ribnikarja. Zelo, zelo redko je bil tam, in le takrat, če je bil hudo pijan. Sam ni vedel zakaj, ampak Ribnikarja ni mogel videti. Njegov sin Anza, ošaben dečko, mu je že kot mlad fante vedno nagajal. Tone ga je enkrat pošteno zlasal. Tega pa dečko ni mogel pozabiti in mrzil je siromaka ter ga dražil, kjer je le mogel.

Tone je dokončal grablje. Zabil je še zadnji klin ter jih preštel.

„Šest, vsake po dvajset vinarjev, je ena krona dvajset vinarjev. Dobro!“

Šel je po sobi gor in dol ter si našel pipico. S temi grem k Ribnikarju in kupiti mi mora vse. Kaj se bom mučil dalje okrog Ribnikar, ali Roko, o Gospod Jezus prišli smo vendarle skupaj enkrat?! V mojih rokah si sedaj in tvoj gospodar sem jaz; Marjetica ni revica in Martin se bo kesal za njo! Sedaj razumem, čemu sem imel tega otroka vedno tako rad!? Bog, kako naključje nas je privedlo skupaj. Nu, nji še ni treba vedeti o meni. Ko bo sila, takrat se prikažem.

Potegnil je izpod postelje skrinjo in nekaj iskal. Izvlekel je knjižico zavito v papir.

«Hm! Dvatisoč petsto kron. Ker je ona vmrla, sirota, in jaz nisem zapravlil, dobi Marjetica. Nekaj bo pa Ribnikar priložil, saj je tisto tudi njeno. — Ribnikar, nú, ako bi dal prostovoljno, bodi mu odpuščeno, in če se bo kesal?! Hočem, da obžaluje svoj zločin in pripraviti ga hečem, da se mu omehča srce. Ovadil ga ne bom, to se pravi, če ne bo druge poti. Čemu bi pravi dediči stradali, lopovi pa se mastili nekaznovani?!

Zaklenil je knjižnico zopet v skrinjo.

(Pride še).

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

PO NOČI.

(Speval konviktorec).

Noč je ; vse miruje,
sladko spanje vse objema,
tu pa tam še čuje
kaka pozna se stopinja...

No še ta potihne...
srečen oni, srečen, koji
v noči lahko vzdihne :
«prost sem, moja vest je čista!»

A gorje, gorje mu,
če nemir razjeda dušo,
če oglašča se mu
vest, očitaje pregreho!

GROŠ.

(Dogodbica, priredil Števo E...)

V kavarni „Triglav“ je bilo zbranih precejšno število gostov; eni so se zabavali z igro, drugi so bili zatopljeni v važne pogovore tretji so se krepčali s sladko kavo in toplim čajem. Sploh je bila kavarna „Triglav“ dobro obiskovana in je slovela po mestu kot dobro, solidno gostišče. Meščani in drugi so se radi ustavljali tu pred službo božjo po zimi, da se pogrejejo s čašo črne kave. Za male novce si tu dobil krepčilo kajti velika, pošteno merjena čaša kave in žemlja, ki je pričala, da ima pek še nekaj vesti, je veljalo tukaj le eden groš. Vendar pa je imel lastnik te kavarne stari Urban, precej pod palcem --; mož je ravnal pošteno in Bog mu je blagoslovil za služek.

V tej kavarni so se toraj krepčali meščani, ko pride v sobo mlad, reven dijak; suh je bil in poznalo se mu je na obrazu da je več lačen kot pa sit. Tebi nič meni nič sede za mizo in si naroči čašo kave. Strežnik je opazil lačnega dijaka in smilil se mu je zato mu je urno nalil polno čašo in poiskal največjo žemljo v košu. Kakor bi trenil, snedel je deček žemljo in izpil kavo do zadnje kapljice.

Zdaj bo pa treba plačati — Segel je v žep telovnika katererega mu je bil lani podaril nek župnik in mislil plačati — ali oj gorje! denarja ne najde ne v enem žepu ne v drugem —. Ko smata kapa, kaj bo pa zdaj! Sram je bilo dijaka in rudec je postal, to la kmalu se je ojunčil ker svoj groš je le pomotoma pozabil zato je prašal moško natarja:

„Kje je gospod Urban?“

Ravno tedaj je vstopil postaren gospod v sobo

„Kaj hočeš, dijak?“

Dijak se je nehote stresel, kajti glas Urbanov, je bil tako osoren, da bi v tem slučaju pogrelo še koga drugega ne samo našega dijaka. Ko je pogledal tega moža s širokimi pleči in dolgimi brki, mu je skoro upadel pogum, ali zavest da ni nič kriv, mu je dajala poguma, da je rekel:

„Go pod, jaz sem pri vas izpil čašo kave in pojedel žemljo; vse to stane groš — ali jaz ne morem plačati, ker sem groš doma pozabil, ko sem mislil plačati, sem šele to zapazil. Verjamite, da sem mislil plačati.“

Deček je govoril tako prepričevalo, da so mu navzoči gosti verjeli le gospod Urban je bil neizprosen. Pogledal je fanta jezno pesti v žepu tiščeč in zaupil: „Ha ti me hočeš nalagati? Čakaj, ker ti meni nisi plačal, bom pa jaz tebi.“

In Urban je priložil dijaku krepko zausnico in mu pokazal duri — —.

Z rudečimi ušesi in solznimi očmi odkuril jo je deček iz kavarne in se milo zjokal —. Ni se jokal ravno zato, ker ste ga boleli ušesi, ampak zato, ker mu tako pošten mož kot je Urban ni hotel verjeti in si misli sedaj o njem bogvekaj —.

Stari Urban se je spravljal zvečer spat okolu polnoči, opravil je kakor po navadi svojo večerno moltev in se pokropil z blagoslovljeno vodo. Toda še vedno mu je šel po glavi današnji dogodek.

Saj mi ni za tisti groš — se je jezil — le to me draži, da se tak mladi paglavec vadi goljufati; to ni prav kaj takega bi se ne smelo goditi —

A na senu v župnikovih svilih v predmestni vasi se je valjal tisti čas oni dijak in se obračal z ene strani na drugo — ni mogel zaspati. Današnji dogodek mu je plesal pred očmi in kar na jok mu je šlo včasih.

Nič mu nisem storil, čisto nič, a vlekem me je za ušesa kot potepuha, pred katerim ni nič varno. Pa naj bi me že tepel, to bi nazadnje še ne bilo najhuje, le to me jezi da misli pošteni mož sedaj slabo o meni, ki sem bil vedno pošten. To ni prav, da ljudje ne verjamejo cloveku zato, če ni gosposko oblečen. Rajši bi pozabil doma šolsko nalogo, kot pa da sem to napravil

Drugo jutro se napoti dijak zgodaj v mesto. Dež je bil in slaba pot je bila, a dijak je hitel, da čim preje nese očetu Urbanu groš, in da tako zopet dobi ljubi mir

V kavarni je sedel gospod Urban in zamiš-

jeno strmel predse in prodajal dolg čas kot vsi oštirji.

„Dobro jutro, gospod Urban, to je moj groš!“ in dijak se moško zravna pred njim.

Urban ga zaspano pogleda in ga ne zpozna.

„Kdo si, dečko?“

Dijak sem reven dijak a pošten, to mi morate verjeti; tu imate groš, katerega sem včeraj tukaj zajedel, a ste me — — —.“

„Že vem, že vem! Zdaj se spominjam. A tako, ti si tisti dečko? in Urban mu je pogledal v odkritosrčno oko in ugajal mu je fant —.

„Ampak hudo ste me vlekli za ušesi“ toži mu dijak, in to mi ni nič posebno delo. Ali ker ste mislili, da vas hočem ogoljufati, to mi je še hujše delo; pa vas nisem mislil Tako je, veste, in Jožef se je zasukal po vojaško in mislil oditi.

„Kam pa kam, fante? čakaj še enmalo, da se še nekaj pomeniva!“

Dijak je obstal, a se mu niti obrniti ni zdelo vredno.

„Ne bodi trmast in pridi k meni“ začne Urban z mehkejšim glasom.

„Da bi me že zopet za ušesi vlekli jelite? ali jaz vam sedaj nisem ni več dolžan Z Bogom! in pomikal se je proti vratom.

„Ne, ne, nič ti ne bom storil, rad te imam le pridi brez skrbi sem, če ne bom postal zopet od same dobrote in veselja jezen. Povej mi no, ali sem te hudo cukal včeraj ali te je zelo bolelo?“

„Ho, bolelo me pa je, bolelo; zdelo se mi je kot bi me kak konjski hlapec vlekel za ušesi —.“

Hm, hm no, mi je prav žal; saj nisem mislil tako hudo. Zdaj sem ti pa menda krivico storil, se mi zdi.

„Meni se tudi zdi, da ste jo storili“ se ojuhači Jožef. „Jaz vam bom samo nekaj povedal Veste kaj gospod, vam je dobro, ker imate vsega dosti, a jaz sem ubogi revež, ki vsaki dan trpim tu v mestu lakoto tako, da se mi pajčevina dela po želodcu; poleg tega pa se moram še v šoli mučiti in potiti nad svojimi knjigami. Zvečer pa dirjam v predmestno vas k svoji sestri, ki je kuharica pri g. župniku, da tudi telo malo pokrepčam. Toliko sem že pretrpel lakote, da so se mi rebra pod tem podarjenim telovnikom skrčila, toda pošten sem bil vedno, in tudi včeraj, da veste, nisem nalašč to napravil — groš sem pozbil sicer bi bil plačal kar sem imel plačati. Tako, zdaj veste vse in zdaj vas Bog obvari!“

Stari Urban pa prime Jožefa za roko in mu ne pusti oditi —.

„Oj ti ubogi, a pridni dijak, jaz ti bom nekaj povedal: Ti prideš vsak teden štirikrat k

meni in se pri meni naješ mesa, juhe, kruha in prikuhe, pa tudi kak groš ti bom včasih priložil, če boš še nadalje tako priden, kot si bil doslej. Skratka, jaz ti bom pomagal, kjer bom mogel; jeli prav tako?“

Mladi dečko gleda začuden širokega moža, ki je znal tako mehko govoriti; potem pa dvigne roke kakor k molitvi in vsklikne:

„Oh gospod, če vas je pa ta resna volja, potem — — —.“ in Jožef se je jokal sreče in veselja.

„Meni je tako lahko pri srcu vi ne veste!“

„Da se moraš jokati?“

„Od samega veselja.“

In tako je bilo kot sta se zmenila in ostalo je tako več let, le ta razloček je bil, da je dijak mesto štirikrat, prišel šestkrat na teden na kosilo. Ob nedejah pa je še kosil pri župniku v vasi. Fant se je lepo razvijal v pameti in znanosti, bil je vedno vesel in dobre volje tako da so ga vsi radi imeli. In tako je slednjič z najboljšim spričevalom zapustil gimnazijo. Bil je čil in krepak mladenič, njegov dobrotnik stari Urban pa siv starček Ta se je sedaj čisto izpremenil —. Poprej navidez osoren, je postal zdaj mehkejši; bil je mož trde, stare korenine a zlatega srca.

In stopil je Jožef enkrat pred njega z ispričevalom in milo se mu je storilo, ko je pomislil, da bo moral zapustiti svojega dobrotnika — svojega očeta. A tudi staremu Urbanu je težko dela ločitev, ker imel je Jožefa rad kakor poštenega in zvestega sina. Na skrivnem je potegnil z rokavom preko lic in si strl solzo, ki mu je kanila iz oči —. Prijel je Jožefa za roko in mu pogledal v oči.

„Vzredil sem te tedaj po božji pomoči, ostal si pameten, pobožen in učen, zato mi ostaneš še vedno dragi gost v mojem srcu a tudi v mojem denarnem zaboječku. Toda nekaj bi te vendar rad prašal predno se ločiva, ker imam jaz pravico do tega; rad bi namreč vedel, če si že napravil načrt za prihodnost, sploh, če si se že kaj odločil, kaj hočeš postati.“

Zarudel je Jožef, ker ni pričakoval takega vprašanja že sedaj, a ni bil dosti v zadregi —.

„Duhovnik“.

Molčala sta oba nekaj časa — —.

Jeli to tvoja resna volja Jožef? Nikar ne misli, da te jaz silim v ta ali oni stan, da moraš meni na ljubo postati duhovnik.“

„Ali bi vam bilo kaj drugega bolj všeč?“

„O nikakor ne: srečen, sem če si si ta častni stan izvolil!“

„Bogu bodi hvala! Kaj drugega bi me ne veselilo postati; še predno ste me vi za ušesi vlekli, sklenil sem sam pri sebi da bom postal du-

hovnik. če mi bo Bog dal srečo in zdravje — Vem sicer, da zahtevam več kakor pa zaslužim — toda, to bi bila moja največja sreča v življenju!“

Staremu Urbanu so prišle zopet solze v oči, od veselja menda, in kar objel je Jožefa in ga ni mogel izpustiti — A ko je prišel zopet k sebi, pa mu je imel mnogo naročiti —

„Pojdi sedaj — je dejal — „in moli zame. Samo te dobrote si še želim od Boga da bi me ohranil toliko časa pri življenju, da bi te videl pred oltarjem: to bi bila najlepša večerna zarja mojega življenja“

In učakal je to zarjo stari Urban; štiri leta so ga res zelo potlačila, a uničila ga niso. Molil je in premišljeval, gospodarstvo svoje pa je izročil mlajši moči. Sedel je doma na naslonjaču in prebiral debele jagode in zraven vzdihoval slično starček Simeonu: „Gospod, le to mi še daj dočakati — — potem rad umrjem —“. Če je prišlo pismo od Jožefa, je bil ves blažen; zmolil je zato en rožni venec. Nekega dne pa je dobil lepo belo pismo, katero mu je pisal novoposvečeni mašnik, in mu v njem naznanil veselo vest, da bo za štiri tedne pel novo mašo —.

In povzdignil je tedaj starček Urban roke proti nebu in vskliknil ves iz sebe:

„Ljubi Bog, štiri tedne me moraš še pustiti na svetu in sicer čilega in zdravega — ne gre drugače —!“

Seveda je bila ta prošnja nekoliko čudna, pa je že morala Bogu dopasti, da jo je uslišal.

In prišel je zaželjeni dan vnebovzvetja Marije Device in z njim Jožefova nova maša.

Krasen dan je bil tedaj; že zgodaj zjutraj je zlata zarja oznanjevala dan veselja, dan, katerega se je veselilo dobro ljudstvo, ki je Jožefa poznalo; veselil zlasti stari Urban, ki se je danes pomladil. Jasno je bilo nebo in gorak je bil zrak; in zvonovi so peli tako lepo kot še nikoli ne; vsaj tako se je zdelo Urbanu, ki je bil kakor v „malih nebesih.“

In šli so v cerkev lepo v parih, v svatovskih oblačilih in z mladeniškiimi obrazi med to pisano naravo; zdelo se je, da se tudi narava veseli s svati, ker dišalo je ob poti in ptice so pele bolj kot sicer.

Prišli so do cerkve in pričela se je sv. maša — veličastno so donele orglje in pevci so peli novomašniški pozdrav:

„Novi mašnik bod' pozdravljen — — od Boga si nam poslan itd.“
in glasovi so se združeni z dišečim kadilom dvigali pred prestol Najvišjega —.

Konč no je bilo sveto opravilo in vračali so se veseli na Urbanov dom, kjer so jih čakale bogat obložene mize. Med obedom so se vršili običajni pozdravi in govori v čast novomašniku — vse mu je želelo srečo in dolgo delovanje v vinogradu Gospodovem.

Zvečer pa sta sedela Jožef in starček Urban v stranski sobi.

„Glej — je rekel Urban — „vse je tako dobro končalo, Bog bodi zahvaljen zato! Med darovi pa, ki si jih danes prejel, našel bodeš majhen zavitek, v katerem je sbranjen oni groš, zaradi katerega bi se bila midva skoro skregala. Shranil sem ga srbeno za spomin in danes sem ga izročil tebi; hrani ga še ti in ob pogledu na njega, se spomni starega Urbana, ki te je ljubil kot svojega sina —. Spomni se me včasih pri sv. maši in prosi Boga da, ker sem dosegel, kar sem želel, dosežem tudi srečen konec —.“

In tako se je zgodilo.

Jožef je vneto deloval kot duhovnik in vžival spoštovanje pri ljudstvu. Postal je župnik v nekem lepem slovenskem kraju, kjer je deloval za Boga in domovino veliko vrsto let — —.

Stari Urban pa je živel največ pri njem, slednjič pa ga je v visoki starosti pobrala smrt, in preselila na drugi svet, kjer uživa zaslužen plačilo.

K o l e d a r č e k .

Junij.

24. III. **pobinkoštna nedelja.** (Evangelij: Prilika o izgubljeni ovci). *Janez Krstnik.* — 25. ponedeljek. Viljem, op.; Prosper, šk., — 26. torek. *Janez in Pavel, muč.; Rudolf šk.* — 27. sreda. *Ilena, vd.; Vigilij, šk., Ladislav.* 28. četrtek. (*Pest in držek mesnih jedij.*) *Leon II. pap., Irenej sp.* — 29. petek **Peter in Pavel, apostola.** — *Danes je prvi krajec ob 3 uri 16' popoldne. Letos je težko prerokovati ker so tako čudna vremena. Po ključu bi morali imeti spremenljivo vreme.* — 30. sobota. Spomin sv. Petra in Pavla, ap.; Oton, sp.; Emilijana, dev.; Lina.

Julij

ima 31. Dan se skrči za 13 minut.

1. IV. **pobinkoštna nedelja.** (Evangelij: O velikem ribjem lovu.) **Spomin krvi N. G. J. Kr.** Teobald, pušč.; Julij; Pambo, op. — 2. ponedeljek. *Obiskovanje M. D. Procesij, muč.* — 3. torek. *Helijodor, šk.; Bertram, šk.* — 4. sreda. *Urh, šk.; Berta, dev.* — 5. četrtek. *Ciril in Metod.* *Domicij, Anton Zakarij, sp.;* — 6. petek. *Izaija, prerok; Dominika, muč.* — *Danes je ščep ob 5 uri 25' zjutraj. Pravi, da bo dež.* — 7. sobota. *Vrlibald, šk.; Palherija, kraljica.*

8. V. **pobinkoštna nedelja.** (Evangelij: O farizejski pravičnosti.) *Elizabeta, kr.; Kilijan, šk.* — 9. ponedeljek. *Anatolija, dev.; Veronika Jul., dev.* — 10. torek. *Amalija, dev.; Felicita, dev.* — 11. sreda. *Pij I. pap.; Peter, sp.* — 12. četrtek. *Mohor in Fortunat, muč.; Anaklet, pap.;* — *Danes je zadnji krajec ob 11 uri dopoldne. Vreme kakor prejšnji teden.* — 14. sobota. *Bonaventura, šk. uč.; Groznata, muč.*

Spokorni Peter.

Za stariše in otroke.

(Priobčil P. H.)

Iz otroških let sv. očeta Leona XIII.

Pred več kot osemdesetimi leti je nekoga dne tekel voz po cesti mej Ananiam in Karpinetom. V njem je sedel preljubezniv deček, kateremu se je poznalo, da je pred malo časom prestal bolezen; poleg njega je sedel njegov vzgojitelj. Komaj sta prišla k podnožju gore, zagledata vbogega pastirčka, ki je ležal v prahu in klical na pomoč. Ni se bilo čuditi, ker je imel strašno zateklo in krvavo nogo. Kar hitro skoči iz kočije ljubezniv dečko, ter vpraša pastirčka po vzroku njegove nesreče. Ta mu pove, kako da ga je povozil mlekarski voz, ne da bi se bil mlekar za nesrečneža zmenil. «Jaz ne morem iti naprej. Moja noga je zelo poškodovana», de vbogi pastirček.

Ta prižor je jako genil blagega dečka imenitnega stanu, hitro teče k bližnjemu potoku po vode, da piti ranjencu, mu z njo opere nogo, ter jo z belo rutico obveže.

„Kje pa stanuješ“, ga vpraša na to. Pastirček mu pokaže malo vas na gori. «Ali tje ne moraš sam iti» pravi mali samaritan. «Vzel te bom seboj v Karpinet, kjer se ti bo noga zdravila.» Ranjenec se na to z veselim pogledom zahvali in pusti, da ga dvignejo.

»Ali Joahim, kaj pa to delaš? — ga začuden vpraša vzgojevalec. «Jaz' delam to, kar bi storil vsak kristijan. Kaj naj morda pustimo na potu vbogega ranjenega dečka? «Kaj bodo pa tvoji stariši rekli?» «Kaj neki družega, ko da sem prav storil?» «Je li morda kaj izrednega pomagati trpečemu?»

Vsakdo si lahko misli, kako se je čudila zlahtna gospa mati, videč pred sabo raztrganega in vmazanega gosta, katerega jej je pripeljal njen sinček v hišo. Ko je pa zvedela vse, kar se je zgodilo, je precej poslala po hišnega, domačega zdravnika, ter mu izročila ranjenca.

Joahimovo srce se je nepopisljivo ra-

dovalo. «Mati, kaj nisem prav storil?» jo nagovori. «Moj otrok, bolje nisi mogel», mu odgovori, ter ga na to pritisne k srcu.

Ta deček Joahim je bil pozneje slavni papež Leon XIII.

Kaj bo iz naših otrok!

Večkrat zdihujejo stariši, rekoč: «Oh, kaj bo iz naših otrok!» No, žalibog, te besede pomenijo večinoma skrb za pozemeljsko prihodnost otrok. Dobro tudi to, ali ni zadosti.

«Kaj bo iz naših otrok?» Vaši otroci naj bodo verni kristijani, ki se Boga boje in zvesto spolnjujejo njegove zapovedi. Oni ne smejo postati površni ljudje, neverni in brezbožni, ne taki kateri žive kakor da bi ne bilo Boga, ne večno sti. Da otroci ne postanejo taki, to naj bo prva skrb starišev, in zato naj zgodaj ulivajo sveto vero v nežna mlada srca svojih otrok, in naj skrbijo, da se jim tudi ohrani. Tu se mi zdi potrebno v spomin poklicati starišem zlate opomine slavnega našega Slomšeka, kateri tako te govori slovenskim starišem:

«Preljube matere, katere imate na prsih otročičke, učite jih ljubiti Jezusa, kolikokrat jih dojite, in skrbno jim pravite, kakor hitro se zavejo, kako je tudi Jezus bil majhen otrok in je pozneje trpel in umrl iz ljubezni do nas. Vi očetje, kadar režete prvi košček kruha svojemu otroku, k nebesom mu pokažite, kjer prebiva dobrotljivi Oče, ki daje otroku kruha, in tako se bo srce otrok, mehko kot vosek vnelo v ljubezni božji, katera jim ne bo vgasnila vse žive dni Nadalje svarite svoje otroke, in ako beseda ne pomaga, naj pomaga šiba. Vsaka krščanska hiša kjer so otroci, naj ima dvojno orodje: sv. razpelo ali križ na steni, in šibo v kotu. Srečni otroci, katere očetje in matere tepejo: ne bo jim pela tuja palica. Naposled molite vsaki dan za svoje otroke; materine solze in očetovi zdihljaji za otroka, imajo pred Bogom veliko vrednost». Res zlate besede ljubeznivega pastirja.

„Kaj bo iz naših otrok?“ Ako se bote ravnali po naukih sv. vere, bodo vaši otroci postali dobri kmetje, delavci, rokodelci, pa tudi duhovniki in uradniki. Ne zabite opominov slavnega našega Slomšeka, in vaši otroci bodo luč vašim očem, palica vaši starosti, tolažba vašemu življenju.

Kaj pravi politika?

Avstrija-Ogrsko Državni zbor. Cesar je otvoril avstrijsko in ogrsko delegacijo, ki zdaj

zborujeta na Dunaju, s prestolnim govorom, v katerem omenja, da smo v prijateljstvu z vsemi državami ter prosi, delegate, da v korist skupne domovine sprejmejo predložene postavke. Minister za zunanje zadeve Goluhovski je redel, da trozveza še dalje trdno obstoji, istotako prijateljstvo z Rusijo glede Balkana. Kot poseben vspah avstrijske diplomacije je navajal minister, da je avstr. delegat na konferenci v Algesirasu s svojimi predlogi dosegel, da se ni kalil mir v Evropi. Niso pa bili vsi delegati istega mnenja z ministrom, mnogi so tudi grajali politiko na Balkanu, med drugimi tudi slovenski delegat dr. Šušteršič. Vendar sta obe delegaciji sprejeli poročilo ministrovo. Proračunski odsek avstrijske delegacije je vsprejel tudi armadni proračun in okupacijski kredit. Avstrijska poslanska zbornica pa nadaljuje debato o novem obrtnem zakonu. Tudi odsek za volivno reformo deluje precej pridno. Dalmacija dobi 9 hrvaških in 2 srbska poslanca. Italijani so propadli s svojim predlogom, da se jim namreč zagotovi en mandat v v Dalmaciji. Odsek je sprejel nespremenjene predloge vlade glede števila poslancev v zgornjem in spodnjem Avstrijskem in na Solnograškem. Sedaj razpravlja isti odsek o razdelitvi volilnih okrožij. Tu je hud boj, ker Slovenci zahtevajo še dva mandata, Nemci pa nočejo o tem nič slišati in zahtevajo še poseben mandat za kranjske Nemce. Radovedni smo zelo, če bodo našl poslanci kaj dosegli. Načelnik tega odseka je sedaj Slovenec dr. Ploj, ker je prejšnji dr. Marcher imenovan za ministra. — Poseben odsek je dognal da so se pri oddaji pristaniških del v Trstu godile razne nerodnosti. Odgovornega za to delajo bivšega min. Körberja. Ministerski predsednik Bek in minister Foit sta skušala opravičevati, toda poslanci zahtevajo, da se Körber sam opraviči. Bomo videli, kako bo končala ta nečedna zadeva. — Na Dunaju so uprizorili velike demonstracije proti Madjarom. Ker so Madjari pljuvali na demonstrante, se je množica razburila in pobila nekaj oken. Zaradi tega je jok in stök v Izraelu. Minister Bek in Lueger sta morala opravičevati vročekrvne Dunajčane.

Drugi kraji. Zopet se bliža nov vihar na Ruskem. Nministrstvo Goreminin, kateremu je duma izrekla nezaupnico ni odstopilo; vlada se nič ne briga za dumo in njene zahteve, car je neodločen, in zato zopet vre. V Bielostoku so vrgli judje med procesijo bombe; ljudstvo se je obrnilo proti njim; v Kronštadtu in v drugih mestih je upor med vojaki. Ali res niso še siti brezsrčni birokratje človeške krvi? — Med Rumunijo in Grško je nastal resen razpor. Obe vladi sta odpoklicali svoje zastopnike. Prepir je nastal

zaradi tega, ker je grška vlada podpirala roparje, ki so napadali Rumune v Makedoniji. — Srbski kralj Peter menda obišče drugi mesec našega cesarja v Ištu. — Korejci so jako nezadovoljni z japonsko vlado in radi bi se je iznebili, nezadovoljnost raste po vsej deželi. Japonska vlada je odposlala vojne ladije, da vzpostavijo zopet mir.

NAŠA DRUŠTVA.

Slovenska moška Marijina družba v Trstu.

Petintrideset mladeničev in mož je bil v nedeljo dne 17. t. m. sprejetih v Marijino družbo. Udje in oni, ki so imeli biti sprejeti ta dan v družbo, so se zbrali še pred 3. uro popoldne v kapeli Marijinega obiskovanja pri Sv. Antonu Novem in so šli potem v dolgih vrstah za križem v cerkev kjer so se postavili v sredino v bližini prižnice. Govor je imel preč. g. kanonik Francišek Kosec, o pravi sreči. Naslikal je pravo srečo v živih barvah in jo primerjal z navidezno posvetno srečo. Topla mu bodi zato zahvala.

Slovesnost je povečal še pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda. Sprejemanje je vodil veleč. g. župnik Trifon Pederzoli. Vse se je vršilo v najlepšem redu ob obilni vdeležbi naroda, ki je bil popolnoma iznenaden ob takem ganljivem prizoru. Pri slovenskem blagoslovu so bili udje v bližini velikega oltarja. Po blagoslovu pa so se vrnili v istem redu v vrstah, vsi s svetinjami na prsih, za križem v kapelo, kjer sta jim prednik župnik in pa voditelj rekla še par besed za primeren svršetek tako lepe slovesnosti, kakoršne še ni bilo v Trstu.

Osnoval se je za Marijino družbo tudi že pevski zborček, ki je imel prvo vajo dne 18. t. m. Naj ga Marija blagoslovi. Tržaški slovenski fantje in možje naprej z Marijo!

* * *

Denarni doneski za „Marijin dom“ v Trstu od 25/3 - 28/4 1906.

Marija Cvelbar, K 34 Kristina Novič 60, Jožeta Katern 38-80, Ivana Gaeta 47, Ivana Stokelj, 26, Marija Birsa star 39 Antoni a Pondelak 35, Terezija Zobec 11, Francišek Guštin 13. V poštno hranilnico na čekovni račun 101 K. Skupaj 397 K 80 vin.

Ustanovniki po 20 kron: Ana Wurzer, Ivana Budan, Julija Zupan, Marija Jesenovec, Ana Anderlič, Marija Princis

Redni udje po 2 kroni: Marija Omahen, Franciška Križnar 5 K, Katarina Kovačič, Ursula Traven, Jožefa Furlan 4 K, Ivana Petrončič, Terezija Skodič, Helena Zimmer, Neža Brenčič, Ana Miška, Marija Mihelič 3 K, Katarina Koren, Marija Gladič, Marija Spacal Elizabeta Podržaj 4 K, Karola Nach igal Marija Sever, Marija Urbančič, Neža Repak, Neža Gorjup, Vincencija Flandija 4 K, Ivana Bertač 12 K, Marija Golob 5 K, Marija Skerlj Apolonija Bajc, Marija Birsa st. 4 K, Jožefa Pirh 4 K, Katarina Muzavec 4 K, Jožefa Kolar 3 K, Uršula Kern, Ana Pondelak 5 K, Ivana Oberster 3 K

Podporni udje po 1 krono: Helena Prašelj.

Darovali: Anton Koblar dekan Kranj 20 K, Simon Zužek, župnik Vodice 20 K, Msgr. Leo Skrbensky, kardinal Praga, Jožef Zakotnik duhovnik Št. Vid nad Ljubljano Ivan Narobe, župnik upok Kamnik, Gerta Gomilšak Ana Dejak po 10 K, Tomaž Kajdiž, kanonik Ljubljana 6 K, M. K., Marija Kronak, A. G., Ana Brnetič, Jožefa Malesman po 5 K, August Šinkovec, župnik Škofja loka 3 K, Antonija N. 2 K 30 v., Francišek Brulec, župnik Velika dolina, Franč. Kralj, beneficijat Šmartno, Fran Rajčević, župnik Grahovo, Dr. Zore gen. prof zavodi sv Stanislava, Anton Kerčon, up župnik Kamnik, Pavel Perko, župnik Kranjska gora, N. Jenko, župnik sv. Duh, Anton Lesjak, župnik sv. Jurnej, Baltazar Bartol, up. župnik Cerkle, Val. Krisper Radeče, Lav. Lah župeupravitelj, Gora nad Idrijo, N. N., N. N., Marija Zigon, Leopold Rudež, N. Perhavec, Zmagoslava Goljevšček po 2 K, Lavrencij Godina 1 40 v., Marija N. 1-50 v., Franciška Zabrič 1 30 v., Marin K. 1-20 v., Ivan Zagorjan Radeče, J Podlipnik, kaplan Št. Jernej, N. N., Elizabeta Vitez, Jožefa Trošt Miha Vouk, Justina Lozari, Dušica Slavik, Marija Komac, Terezija N., Marija Kavčič, Jakob Pit, Jožef Krapež po 1 K N N 30 st., Viktorija Lah, 60 st., Jožefa Konič, Roman Črnigoj, L. Kovačič, po 40 st.

Francišek Guštin blagajnik S. Lazzaro 22.

* * * NOVICE * * *

V Barkovljah se je vršila minulo nedeljo procesija sv. R. Telesa ob najlepšem vremenu. Vsa čast Barkovljanom! Dasi so v taki bližini mesta, vendar se najde v njili še prava pobožnost Zunanjega sijaja sicer ni bilo izvanrednega,

temveč pa zdravega krščanskega jedra. Tako je prav. Kdor je le mogel, se je vdeležil procesije, zato si zaman iskal zijaletih gledalcev. Procesija je vodil preč. monsignor Flego ki zaha ob tej priliki v Barkovlje že 15 let. Posebno pohvalno

moramo omeniti pevsko društvo „Adrija“ ki je pod vodstvom g. Ant. Grbeca prav lepo pelo pri sv. maši in v procesiji. Društvo se je vdeležilo procesije korporativno z zastavo. Veteranska godba pa ni bila kaj posebnega, sicer pa bi se po našem mnenju lahko izhajalo v procesiji tudi brez godbe. Kaj se Vam zdi, vrli Barkovljani?

V Rojanu se je vršilo v četrtek prvo sv. obhajilo otrok iz italijanskih oddelkov v Rojanu in šole na ulici Belvedere. Prvoobhajancev je bilo 120. V praznik sv. Petra bo pa prejelo prvo sv. obhajilo 84 slovenskih otrok. Bog daj, da bi bili stanoviti v sv. veri. Na veliko žalost moramo priznati, da se veliko otrok po prvem sv. obhajilu skoro popolnoma odtuji cerkvi. Organizirajmo mladino po družbah, če ne bo šlo gorje vedno dalje.

C. kr. državna gimnazija. Vpisavanje v prvi razred na tem zavodu se bo vršilo dne 7. julija od 9. do 12. ure v prvem nadstropju. Učenci morajo priti v spremstvu svojih roditeljev oziroma njihovih namestnikov ter morajo prinesiti seboj spričevalo dovršenih ljudskih šol, krstni in rojstni list, spričevalo cepljenja kozic in zdravniško spričevalo, da imajo zdrave oči. Istočasno bodo morali plačati pristojbino K 7.20. Vsprejemni izpit prične dne 9. julija ob 8. uri dopoldne.

Dekliška šola „Elizabetišče“ v Tomaju priredi zanimivo veselico dne 29. junija in 1. julija na dvorišču gospe Marije Čefuta Uemanove s sledečim vspešnim:

I. Pozdrav govori Čefuta-Ueman Kristina. II. Pesem „Pevec“ Anton Foerster. III. „Preganjana Slovenka“. Prizor v pogovorih IV. Pesem „Slovenska deklica“. V. „Nedolžnost preganjana in povelšana“. Igrokaz v petih dejanjih. VI. Pesmi med posameznimi dejanji. 1. Opomin k petju P. H. Sattner. 2. „Naše gore“ A. Foerster. 3. „Planinar“ * * * 4. „Večerni zvon“ H. Vogrič. 5. „Nazaj v planinski raj“ P. H. Sattner. VII. Po dovršenem vspešnem sledi šaljivo srečkanje z raznimi dobitki. Srečke se prodajajo po 10 h.

Pevske točke oskrbi mešan zbor pod vodstvom g. A. Grmeka.

Začetek ob 4 uri popoldne.

Vstopnina 40 h., sedeži I. vrste 1 K. II. vrste 40 h. Ker je čisti preostanek namenjen za novo stavbo Elizabetišča, ne stavlja se meje dobrotnosti, ter se sprejme hvaležno vsak dar.

K obili vdeležbi vabi vljudno

Elizabetišče.*

Romarski izlet na Barbano misli prirediti dekliška Marijina družba v Rojanu dne 7. julija zjutraj ob 5 in pol iz pomola sv. Karla s parnikom „Miramar“. Vdeležnike sprejema do 1. julija rojanski kaplan. Cena za vožnjo tja in nazaj, za-

jutrki in kosilo in druge morebitne stroške 5 K za osebo, za družabnice samo 4 K. Romanje se izvrši vse v istem dnevu do večera. Izletniki si ogledajo tudi Grado!

Ljubljanski župan Ivan Hribar je praznoval te dni desetletnico svojega županovanja.

Javna tombola v sv. Križu. Povod m. slavnostnega dne 29. junija, na dan cerkvenega praznika sv. Petra, priredi zavarovalnica za govejo živino v sv. Križu javno tombolo, katere čisti dobiček je namenjen v rezervni fond društva. Ker je korist t. cih zavarovalnic očitna in so zato vredno vse podpore kakor važni člani gospodarske organizacije, je želeti velike udeležbe na tej tomboli.

Iz Kozjega na Štajarskem. Volitve za V. skupino so končane. Zmaga je sijajna Dr. Korosec urednik v Mariboru je dobil 19.153, liberalni Rebek 2807 in nemškutarski Vračko 7065 glasov. Slava vsem zavednim volivcem! Dne 19. maja je strašna nevihta pridrvila od južnovzhodne strani, Močen veter je pihal tako, da je trgjal kar veje z drevja in se je bilo bati, da bodo nasledki silno hudi. Dežja je bilo malo. — Binkoštni prazniki so bili deževni in blatni. Hvala Bogu za pohlevni dež, saj to je blagoslov z nebes, ker okopavanje in prekopavanje je bilo že silno trdo. — Na binkoštno soboto ob 9. uri zvečer je umrl blagi mož Matija Gržina v 72. letu staro ti. Nekaj ur pred smrtjo ga je prišel tlažit in obiskat njegov sin, duhovnik v samostanu pri oo. trapistih v Rajhenburgu, č. g. o. Rafael Gržina. Rajni je bil zelo priljubljen vse ga je rado imelo in spoštovalo. Mnogo je vedel pripovedovati nam mladim iz svojega življenja o vojski, ki se je udeležil na Italijanskem. Bil je star vojak, ki je prehodil mnogo sveta. Rajni Matija je svojih četrto otrok prav lepo vzgojil in vsakemu pripravil lep kos kruha. Česar so nam žive priče. Pogreb je bil sijajen. Naj mu sveti večna luč!

Odprtje bohinske železnice. Nova železnica med Jesenicami in Trstom se otvori dne 15. julija t. l. Sposobni otvoritvi bo prisostvoval prestonaslednik, nadvojvoda Fran Ferdinand. Železnico med Jesenicami in Trstom je pregledoval železniški minister Derschata.

Resen opomin izseljencem. Minolega meseca je prišlo iz Amerike nazaj izseljencev v velikem številu, ker so jim ameriške oblasti začele zapirati vrata. Samo z enim parnikom se je povrnilo teh nesrečnikov okoli 600. Seda je več komisij v Ameriki, ki so prestroge z izseljenci. Ako kdo nima dovolj denarja, ako ga le malo bole oči, ako je šibek po telesu, ako ne zna čitati in pisati, ga ameriška komisija vrača nazaj. Iz samega New Jorka je bilo zavrženih začetkom tega me-

seca okolo 600 naših ljudi. Razun tega pazijo komisije, da ne stopi nikdo na ameriška tla, ako se ni že v naprej pogodil za kako delo, ali mu mu je zagotovljeno kako mesto.

Minolega tedna se je po rnilo 13 Hrvatov iz splitske okolice in iz Sinja, ki so bili došli do Trsta, a ker jim tu niso mogli zagotoviti, da jih v Ameriki izkrcajo (kakor jim je bil agent obetal) zahtevali so svoj denar nazaj in povrnili so se domov Pametno so storili, ker bolje je vračati se iz Trsta, nego pa iz Amerike. Priporočamo vsakomur, ki se hoče seliti, naj sklene pismen dogovor z agencijo, da ga ta izkrca v Ameriki, in ako bi ga tam ne hoteli vsprejeti, da ga nazaj pripeljejo zastonj in da mu povrnejo denar, ki ga je plačal za pot. Kdor se ne zavaruje tako, se izpostavlja nevarnosti, da ga dovedejo do Amerike, a da se bo moral potem povrniti kakor — še večji siromak.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubjani v prid bode kolekoval odslej ljubljanski mestni magistrat vse svoje uradne listine. — Velik dohodek naši družbi ob teh tisočih ter tisočih slednje leto. — Na tej za našo družbo veseli zgodbi pozivljamo vse slovenske srenje — od prve za Ljubljano do zadnje na gorskem slemenu: Nevstrašeno ter požrtvovalno in prej ko prej na to isto pot kakor Ljubljana. — Ž vela bela Ljubljana!

„Vojska na daljnem vzhodu“. Ta zanimiva zgodovina rusko-japonske vojske, ki jo izdaje upravništvo „Dom in Sveta“ v Ljubljani, bo kmalu dovršena. Sedaj je izšel 17. zvezek in v prav kratkem izide zadnji snopič, ki bo obsegal 4 tiskane pole. Priporočamo Zbirka ima mnogo lepih slik.

Za kratek čas.

Krepak odgovor. Pruski kralj Friderik Veliki in njegov brat Henrik sta obiskala kapucinski samostan. Pater predstojnik (guardian) je to lepo priliko porabil, ter kralja zaprosil, da sme sprejeti dva učenca za kapucinski red. Naj vam bo dovoljeno reče kralj, „jaz sam vam jih bom poslal.“ Peter se je lepo poklonil kralju, ter ga za to zahvalil. — Med tem pa reče kralj proti svojemu bratu po angleški: „S kapucini se hočem malo pošaliti, in jim poslati namesto dveh učencev dva osla v samostan.“ Pater guardijan, ki je znal dobro angleški, je vse razumel ter reče prav ponižno: „Ker je vaše veličanstvo tako milostljivo, ter nam hoče poslati dva učenca, hočemo jednega imenovati Vam na čast Friderik in drugega Henrik na čast presvitlega princa Presenečen po teh besedah

reče kralj smehljaje: „Le si sami izberite učence za samostan.“

Dober pridigar. Gospod župnik G., je bil na glasu kot dober govornik. Neke nedelje je govoril tako lepo in ganljivo, da je vse jokalo. A neki kmetič opazi, da njegov bližnji v klopi ne joka zato ga vpraša: „Zakaj pa ti ne jokaš?“ Na to mu ta odgori: „Jaz n sem iz te župnije“.

Dober zet. „No kako si zadovoljen s svojim zetom?“ vpraša prijatelj svojega znanca. „Še precej, samo to napako ima, da ne zna kvartati“, mu odgovori. „Pa saj to ni napaka, to je še jako dobra lastnost“ reše prejšnji. Na to mu odvrne prijatelj: „Da, da ne zna kvartati — ali ipak kvarta vedno, a to je zlo.“

Brihtno Učitelj: „Ako neseš v žepu dva setico, pa jo izgubiš, kaj imaš potem v žepu?“
Tonček: „Luknjo“.

Naša slika.

Zelo je znan evangeljski dogodek ki nam ga predočuje današnja slika. Prej prevzetni apostel Peter postane po svojem padcu v greh ponižen. Ta skesani in ponižni Peter je bil potem res sposoben za skalo, na katero je postavil Kristus svojo cerkev. V petek bo pa spomin Petrove smrti v Rimu. Trpel je za časa grozovitega rimskega cesarja Nerona in na križu umirajo poravnal kar se je pregrešil tisto nesrečno noč ko je trikrat zatajil svojega Zveličarja.

Uganke.

I. Rešitev.

1) Današnji dan ali pa sploh sedanji čas.
3) Brusni kamen, 3) Ko se obuvaš čevljev, tedaj rije pet prstov na nogi naprej, 10 prstov na rokah pa vleče nazaj.

Prav so jih rešili; Milanič Marija na Vojsčici, Kralj Maica na Greti, Agrež Jožef in Pustišek Mihael na Zdolab ter Brgant Ljudevit.

Obdarovan bi bil takrat Brgant Ljudevit, pa se je odpovedal darilu v prid listu.

II. Nove uganke

- 1) Kaj je narobe prav?
- 2) V nos meri, pa v peto vdari.
(Pustišek Mihael.)
- 3) Koliko časa mora voziti voznik, da pripelje 50 moških in 50 žensk v eni sami kočiji čez most?

Čas zglasitve za darilo do 9. julija.

Listnica uredništva.

Pesnik. Zadnja pa se ni tako osrečila, kakor prve tri. Zato je nismo mogli priobčiti. Sicer pa pogum, ker niti najboljši pesnik ni večno enako razpoložen. Le nam pošljite še kaj takrat, ko vam bo pesem gladko tekla iz duše in peresa. Zdravi!